

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Реv 4809/2020
10.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Влада Кезић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Владан Стојиљковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8614/18 од 02.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 10.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8614/18 од 02.10.2019. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 16588/17 од 17.05.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужени на име стицања без основа исплати износ од 453.173,00 динара, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе од доспелости до исплате, за период од априла 2008. године закључно са априлом 2012. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 159.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8614/18 од 02.10.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете у виду изгубљене добити за период од 01.05.2008. године до 01.05.2012. године исплати износ од 445.592,00 динара са законском затезном каматом од 17.05.2008. године до исплате, док је одбијен тужбени захтев преко досуђеног, а до тражног износа и то за износ од 7.581,00 динара, са законском затезном каматом од 02.04.2008. године до исплате, као и за преостале износе тражене законске затезне камате на сваки појединачни месечни износ закупнине почев од првог у месецу до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 130.420,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је власник једнособног стана број .., површине 25 м² у ..., улица ... број .., на ... спрату, који је тужени бесправно користио почев од 01.04.2008. године, због чега му је правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П 6259/10 од 29.10.2010. године наложено да преда испражњени стан од лица и ствари што је и учинио дана 27.04.2012. године. У поступку није било спорно да је тужени стан користио за становање од априла месеца 2008. године до маја месеца 2012. године, када је по правноснажној пресуди исељен из стана. Вештачењем је утврђена укупна накнада за коришћење стана у утуженом периоду која износи 453.173,00 динара.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да тужилац нема права на накнаду за изгубљену добит у складу са одредбом члана 189. став 3. ЗОО, јер није доказао да је са трећим лицем закључио уговор о закупу предметног стана, а из разлога што је током поступка утврђено да стан није био погодан за становање, поводом чега се води поступак код Другог основног суда у Београду под П 82373/10 по тужби ББ против туженог АА, а у ком поступку тужилац тражи накнаду на име улагања и оспособљавања предметног стана.

Међутим, другостепени суд је нашао да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, када је одбио тужбени захтев тужиоца из разлога што тужилац није доказао закључење уговора о закупу.

Наиме, према становишту другостепеног суда, основан је захтев тужиоца за накнаду штете у виду измакле користи, односно изгубљене добити у висини ненаплаћене закупнине за предметни стамбени простор који би тужилац издавао. Имајући у виду да је тужилац био власник спорног стана, да је тужени живео у стану у наведеном периоду против воље тужиоца - власника све док није судским путем исељен из истог, према оцени другостепеног суда, тужилац има право на изгубљену добит у висини измакле користи, односно накнаде штете у смислу члана 155. Закона о облигационим односима, јер је тужени користио стан за становање, а са друге стране онемогућавао тужиоца да истим располаже закључењем уговора о закупу или неког другог уговора, односно правног посла којим би као власник располагао станом. Становиште другостепеног суда је да се при утврђивању услова за накнаду штете у виду измакле користи не тражи апсолутно егзактно утврђење могућности за настанак

овог вида штете, већ утврђивање могућности настанка штете до степена извесности. Применом одредбе члана 189. став 1. и 3. ЗОО, у конкретном случају тужилац има право на накнаду штете манифестовану у виду измакле користи, иако није доказао да је закључио уговор о закупу, с`обзиром на чињеницу да је закључење таквог уговора о закупу у наведеном периоду било немогуће, јер се тужени налазио у предметном стану супротно вољи тужиоца. Тужилац је, као власник предметног стана, могао остваривати приходе од закупнине добијене по основу издавања стана, да је у спорном временском периоду имао државину истог. Како је издавање стана у закуп као стамбене јединице учињено извесним и могућим, другостепени суд је нашао да је основано обавезати туженог да тужиоцу исплати износ утврђен вештачењем, од ког износа је одузет износ од 7.581,00 динара на име закупнине за април месец. Ово с`тога што би тужиоцу по редовном току ствари требало 15 дана од момента када је ушао у посед стана за извођење радова, те у ком периоду би оглашавао своју понуду за издавање стана, те би наведени стан могао да изда тек почев од 01. маја 2008. године.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио одлуку првостепеног суда и усвојио тужбени захтев тужиоца.

Одредбом члана 3. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, прописано је да власник има право да своју ствар држи, да је користи и да њоме располаже у границама одређеним законом.

Одредбом члана 155. ЗОО, прописано је да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и nanoшење другом физичког или психичког бола и страха (нематеријална штета).

Неосновано је ревизијско оспоравање навода да стан није био подобан за становање - издавање, с`обзиром да је тужени узурпирао предметни стан тужиоца и онемогућио га да у исти уложи за неопходне поправке и изда га, чиме би могао да оствари приход од издавања. Неосновани су и ревизијски наводи да је потраживање застарело, с`обзиром да се у конкретном случају примењују одредбе о накнади штете из Закона о облигационим односима, а рок застарелости тече од дана предаје стана у државину у смислу члана 40. став 1. Закона о основама својинскоправних односа те потраживање застарела за три године од дана предаје ствари, па како је тужба поднета 23.07.2013. године, потраживање тужиоца није застарело.

Осталим наводима ревизије понављају се жалбени наводи који су били правилно цењени од стране другостепеног суда, па је Врховни касациони суд нашао да су исти без утицаја на доношење другачије одлуке о главној ствари.

На основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио ревизију и одлучио као у изреци.

Применом члана 165. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка, јер одговор на ревизију није био нужан и неопходан за ову парницу.

Председник већа - судија
Бождар Вујичић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић